

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Борсово търгуван фонд
ЕФ ПРИНСИПАЛ ЕТФ

31 декември 2022 г.

Съдържание

	Страница
Доклад на независимия одитор	-
Годишен доклад за дейността	1-14
Отчет за финансовото състояние	15
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	16
Отчет за промените в нетните активи, отнасящи се до притежателите на дялове	17
Отчет за паричните потоци	19
Пояснения към финансовия отчет	20

Годишен доклад за дейността

I. Борсово търгуван фонд „ЕФ Принсипал ETF“

Борсово търгуван фонд „ЕФ Принсипал ETF“ (Фондът) е организиран и управляван от управляващо дружество ЕФ Асет Мениджмънт АД, гр. София, бул. „Христофор Колумб“ №43, въз основа на решение на Съвета на директорите и Общото събрание на акционерите на управляващото дружество, проведени на 16.06.2005 г. Фондът има издадено разрешение от Комисията за финансов надзор № 526-ДФ от 17.08.2005 г. с предмет на дейност „колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи по чл.38, ал.1 от ЗДКИСДПКИ на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което се осъществява на принципа на разпределение на риска“.

ЕФ Принсипал ETF не е самостоятелно юридическо лице и не притежава правосубектност, нито управителни органи. Фондът представлява имущество, обособено с цел колективно инвестиране в ценни книжа на набрани парични средства. Всички активи, които са придобити за Фонда, са обща собственост на инвестиралите в него лица. Печалбите и загубите на Фонда се поемат от инвеститорите, съразмерно на техния дял в имуществото му.

ЕФ Принсипал ETF емитира дялове, които дават право на съответна част от имуществото на Фонда, включително при ликвидация, право на обратно изкупуване, както и други права, предвидени в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране и в Правилата на Фонда.

Фондът няма регистриран първоначален капитал.

Профилът на фонда е с умерен до висок рисков профил, като инвестира преимуществено в български и чуждестранни акции и дялове от КИС, корпоративни облигации и ипотечни облигации, които се търгуват на регулираните пазари. Целта на Фонда е реализирането на капиталови печалби от ценни книжа, приходи от дивиденди/доходи от дялови ценни книжа, както и текущи доходи от дългови ценни книжа и други финансови инструменти. За постигане на инвестиционните цели ще се прилага стратегия за активно управление на портфейла от ценни книжа, финансови активи и парични средства.

С оглед постигане на инвестиционните си цели Фондът ще се придържа към политика на инвестиране преимуществено в акции. Фондът ще инвестира в дългови ценни книжа с потенциал за растеж на цените и в инструменти с фиксирана доходност, предимно с цел поддържане на ликвидност и в моменти на пазарни сътресения.

Борсово търгуван фонд „ЕФ Принсипал ETF“ е активно управляван борсово търгуван фонд, без да следва индекс.

Инвестициите в основата на този финансов продукт не са съобразени с критериите на ЕС за екологично устойчиви икономически дейности.

РАЗВИТИЕ НА ДЕЙНОСТТА И СЪСТОЯНИЕ НА ФОНДА

Борсово търгуван фонд „ЕФ Принсипал ETF“ започва публичното предлагане на своите дялове на 12.09.2005 г. С решение на Комисията за финансов надзор от 16.02.2022г. за одобрение на промяна в Правилата на фонда, същият придоби статут на Борсово търгуван фонд (ETF). На 09.03.2022г. ЕФ Принсипал ETF бе въведен за търговия на Сегмент за борсово търгувани продукти на Българска фондова борса АД. През годината инвестиционната политика на Договорния фонд бе подчинена на постигане на заложените цели и спазване на инвестиционните ограничения. Целта на Фонда е реализирането на капиталови печалби от ценни книжа, приходи от дивиденди/доходи от дялови ценни книжа, както и текущи доходи от дългови ценни книжа и други финансови инструменти. За постигане на инвестиционните цели ще се прилага стратегия за активно управление на портфейла от ценни книжа, финансови активи и парични средства. ЕФ Принсипал ETF инвестира в акции в дружества, търгуеми права и други ценни книжа,

еквивалентни на акции в дружества, допуснати до или търгувани на регулиран пазар по чл. 152, ал. 1 и 2 от ЗПФИ или търгувани на друг регулиран пазар в България или друга държава членка, както и допуснати за търговия на официален пазар на фондова борса или търгувани на друг регулиран пазар в трета държава. Инвестицията на притежателите на дялове не се ползва с гаранцията на банков депозит.

През изтеклия отчетен период в резултат на извършваната дейност на Фонда е реализиран положителен финансов резултат в размер на 1 090 586 лв.

Размерът на разходите на Фонда за 2022 г. са на обща стойност 31 368 146 лв. са оповестени подробно в бележките към Годишния финансов отчет на Фонда.

Приходите, в резултат на управление на общия портфейл на Фонда, са в размер на 32 458 731 лв., като тяхното разпределение е видно отново в приложенията към Годишния финансов отчет за 2022 г. на Фонда.

Резултатът от финансовата дейност на Фонда, изчислен на база всички приходи и всички разходи е печалба в размер на 1 090 586 лв.

Активите на фонда към 31.12.2022 г. са в размер на 61 289 хил.лв., в това число 56 599 хил.лв. - финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Към 31.12.2021 г. активите на фонда са в размер на 53 248 хил.лв., в това число 50 000 хил.лв. - финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Поради специфичната си дейност, Фондът не е отчитал приходи или разходи в резултат на необичайни или спорадични събития или сделки и не са настъпвали съществени икономически промени, които са се отразили на размера на отчетените приходи от дейността на Фонда.

През отчетния период Фондът не е сключвал хеджиращи сделки или извършвал друг тип операции с деривативни финансови инструменти с инвестиционна цел.

АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ ФИНАНСОВИ И НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Финансови показатели

Анализ на основни финансови показатели, имащи отношение към стопанската дейност. Представени са подробни структури на приходите и разходите по видове, както и процентното им изменение спрямо предходната година.

Структура по видове приходи и процентното изменение спрямо предходната година

Приходи от инвестиции	31.12.2022	31.12.2021	Изменение
	Стойност в лева		
Положителни разлики от операции с финансови активи	31 752 361	26 201 114	21%
Приходи от лихви	660 274	307 097	115%
Приходи от дивиденди	46 096	31 677	46%
Общо	32 458 731	26 539 888	22%

Структура по видове разходи и процентното изменение спрямо предходната година

Разходи	31.12.2022	31.12.2021	
	Стойност в лева		Изменение
Разходи, свързани с инвестициите	30 430 898	22 576 833	35%
Отрицателни разлики от операции с финансови активи	30 418 439	22 552 935	35%
Разходи от валутни разлики	3 182	6 787	-53%
Разходи за обезценка	5 867	12 102	-52%
Други разходи	3 410	5 009	-32%
Разходи за управление	937 248	904 448	4%
Възнаграждение на управляващото дружество	873 239	851 107	3%
Комисионни за инвестиционния посредник	32 698	25 339	29%
Възнаграждение на банката-депозитар	27 835	23 714	17%
Одит, КФН, ЦД и др.	3 476	4 287	-19%
Общо разходи	31 368 146	23 481 280	34%

Показателите за ефективност са количествените характеристики на съотношението между Приходите и Разходите на фонда. Резултатите от изчисляването на коефициентите за ефективност на разходите позволяват да се определи колко приходи от дейността получава фонда от използването на единица разход за същата дейност. Коефициентите на приходите са реципрочни на предходните. Те показват колко разходи са направени за единица приход.

Показатели	31.12.2022	31.12.2021	Изменение
Приходи	32 458 731	26 539 888	22%
Разходи	31 368 146	23 481 280	34%

Коефициенти

Ефективност на разходите	1.03	1.13	-8%
Ефективност на приходите	0.97	0.88	9%

Финансовият резултат характеризира ефективността от стопанската дейност. Той може да бъде печалба или загуба в зависимост от съотношението между приходите и разходите. Размерът на финансовия резултат се посочва в Отчета за приходите и разходите, както и в Отчета за финансовото състояние.

Промени в състоянието на финансовия резултат

Финансов резултат към 31.12.2022	Финансов резултат към 31.12.2021	Изменение
1 090 586	3 058 608	-64%

Показателите за ликвидност изразяват способността на фонда да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. Показателите за ликвидност се определят като коефициенти, при изчислението на които се съпоставят активи и задължения. Коефициентът за обща ликвидност се изчислява като текущите активи се разделят на текущите пасиви.

Показатели за ликвидност	31.12.2022	Коефициент за обща ликвидност	31.12.2021	Коефициент за обща ликвидност	Изменение
Текущи активи	61 288 986		53 248 540		
Текущи пасиви	1 776 179	3 451%	86 329	61 681%	-94%

Показателите за задлъжнялост показват каква част е дългът от капитала на фонда и неговото текущо финансово състояние. При високо степен на задлъжнялост на фонда, той ще изпитва трудност при осъществяване на стопанската си дейност.

Показатели за задлъжнялост	31.12.2022	Коефициент Дълг към Собствен капитал	31.12.2021	Коефициент Дълг към Собствен капитал	Изменение
Общо пасиви	1 776 179		86 329		
Общо собствен капитал	59 512 806	2.98%	53 162 211	0.16%	1 737%

Промени в състоянието на активите

31.12.2022	31.12.2021	Изменение
61 288 986	53 248 540	15%

СЪБИТИЕ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на Отчета за финансовото състояние и датата на одобрението на отчета от Съвета на директорите

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

В хода на обичайната си дейност фонда е изложен на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ лихвен и валутен риск), кредитен риск и ликвиден риск. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Фонда. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, от Фонда, както и да се оцени адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Ръководството на Фонда е приело различни вътрешни правила и методики за измерване на рисковете, които са основани на статистически модели и/или на емпирични наблюдения, анализи и преценки, базирани и на резултатите от исторически опит за тенденции и взаимовръзки между различни фактори и условия.

Контролът и управлението на рисковете е структуриран основно на базата на лимити по видове операции. Тези лимити рефлектират върху стратегията на Фонда и пазарната му позиция, както и нивото на конкретния риск, който Фонда определя като приемлив за неговите операции.

Периодично се изготвят отчети за конкретните видове риск за извършване на последващ анализ и евентуална корекция на определените вече лимити по отделни видове операции и сделки.

Инвестирането в дялове на фонда е свързано с влиянието на различни по видове и степен на влияние рискове. Те най-общо могат да бъдат разделени на две групи:

- Свързани със състава и структурата на портфейла на Фонда;
- Свързани пряко с дейността, управлението и организацията на Фонда.

Тези рискове могат да повлияят върху стойността на нетните активи на Фонда, което има пряко отражение върху стойността на един дял. Следователно под действието на подобни рискове стойността на притежаваните дялове може да намалее през периода, през който те се притежават от инвеститора. Управляващото дружество не предоставя гаранция, че ще успее да изпълни поставените инвестиционни цели. За разлика от стандартните банкови депозити, инвестициите в дялове на договорни фондове не са гарантирани от държавата, поради което не съществува гаранция, че инвеститорите ще могат да си получат обратно стойността на първоначалната инвестиция в дяловете на Фонда.

Борсово търгуван фонд „ЕФ Принсипал ETF“ планира да инвестира до 90 % от активите си в акции в дружества, търгуеми права и други ценни книжа, еквивалентни на акции в дружества. Основните рискове при този вид инвестиции са пазарен риск - свързан е с възможността пазарната стойност на всяка една ценна книга да нараства или намалява, понякога много бързо и непредвидимо.

Специфичният риск за инвестиционния портфейл на Фонда се свежда до рисковете на отделните активи, включени в самия портфейл. Този риск подлежи на управление чрез неговата диверсификация при търсене на сравнително висока доходност на портфейла.

1. Пазарен риск:

Пазарният риск е рискът от негативното движение на лихвените проценти, валутните курсове между различните валути и цените на капиталовите инструменти. Тези движения оказват влияние върху рентабилността на Фонда. Фондът управлява притежаваните от него портфейл от финансови инструменти отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството на Фонда и нормативните регулаторни рамки посредством покупко-продажба на финансови инструменти

Свързан е с възможността пазарната стойност на всяка една ценна книга да нараства или намалява, понякога много бързо и непредвидимо. Тези "колебания на цените", могат да доведат до това дадена ценна книга да струва в даден момент много по-малко, отколкото в предходен момент. Тази динамика на цените е особено характерна за пазара на обикновени акции, чиито борсови цени могат да бъдат предмет на резки колебания в отговор на публично оповестена информация за финансовите резултати на дружествата, промени в законодателството или други съществени събития.

Пазарният риск е свързан и със самото предлагане на дяловете на Фонда за търговия на регулиран пазар – БФБ АД. В този си аспект пазарният риск представлява възможността да се реализират загуби от инвеститорите от неблагоприятни промени в цените на дяловете. След регистрацията на дяловете на Фонда за свободна търговия на БФБ АД, тяхната стойност на БФБ АД ще се определя от търсенето и предлагането, а цената им може да нараства или намалява. Цените на дяловете могат да претърпят резки колебания и да паднат под цената, на която инвеститорите са ги придобили. Борсовата цена ще се влияе от публично оповестени корпоративни събития и финансови резултати, които могат да се окажат по-слаби от очакванията на пазара. Върху цената на дяловете могат да оказват влияние общите тенденции на пазара, обемът на свободно търгуемите дялове, доходността на алтернативните инвестиции и други съществени фактори, касаещи дейността на Фонда.

1.1. Лихвен риск

Лихвеният риск произтича от промяната на стойността на ценни книжа в следствие на промяна в лихвените равнища. Влиянието на лихвения риск се отнася основно за дълговите ценни книжа. Най-общо когато лихвените проценти се покачват, цената на тези инструменти спада и обратно. Облигациите с по-дълъг падеж, както и тези с по-нисък процент на купонно плащане са по-чувствителни към измененията на лихвените равнища.

Повишаването на средните лихвени проценти може да окаже влияние и върху повишаване на лихвените разходи за компании, в които фондът е инвестирал. Нарастването на лихвените разходи може да намали

нормата им на възвращаемост, което да окаже влияние върху борсовите котировки на акциите им. За намаляването на този риск се предвижда непрекъснато анализиране на пазарните условия с цел предпазване от неблагоприятни движения на цените на ценните книжа, в които фондът е инвестирал.

1.2. Валутен риск

Валутният риск, който носят дяловете на фонда, е свързан най-вече с валутния риск, който носят инвестиционните инструменти в портфейла му. Инвестиционната политика и стратегия на фонда се основава на това, че в страната съществува т.н. система на паричен съвет (валутен) и курсът на лева към еврото е фиксиран - практически елиминира риска от промяна на съотношението между двете валути. При инвестиране в ценни книжа, акции и дългови ценни книжа, деноминирани в различни от лева и евро валути, ще се прилагат стандартни техники за застраховане (хеджиране) от валутен риск: покупка на валутни опции, форуърдни сделки, покупка или продажба на валута чрез спот сделки, покупка или продажба на фючърсни контракти.

1.3. Ценови риск

Ценовият риск представлява рискът от неблагоприятна промяна в цените на дяловете на фонда в резултат на промяна в оценката на активите. Управляващото дружество преизчислява стойността на активите всеки работен ден под контрола на банката депозитор. Промяната в цената може да бъде както в посока на покачване, така и на понижаване. Не съществуват гаранции, че инвеститорите ще реализират положителен доход от притежаваните дялове във Фонда, както и че ще запазят стойността на първоначално направената инвестиция. Стойността на активите на Фонда е зависима от решенията на портфолио мениджърите на управляващото дружество, които ще се вземат след предварително анализиране и проучване на факторите, влияещи върху стойността на направените инвестиции. Това е рискът от промяна на цената на дяловете в резултат на промени в цените на активите в портфейла на Фонда. Този вид риск се свързва и с неблагоприятна промяна на финансовото състояние на Фонда.

Ценовият риск на дяловете на Фонда, предизвикан от промяна във финансовото състояние на Фонда, е значително ограничен заради законовите изисквания при структуриране на инвестиционния му портфейл, допълнителните ограничения, предвидени с неговите правила и законово ограничените разходи. В допълнение към контрола от управляващото дружество, Комисията за Финансов Надзор и Банката Депозитар осъществяват постоянен контрол върху дейността на Фонда, както и върху дейността на управляващото го дружество

2. Кредитен риск

Това е опасността издателя на ценна книга да изпадне в състояние на несъстоятелност или неплатежоспособност. За притежателите на дългови ценни книжа, този риск се изразява в невъзможността на емитента да изпълни задълженията си по изплащане на лихвата или главницата.

За управлението на кредитния риск, инвестиционните мениджъри извършват детайлен кредитно-финансов анализ на всеки емитент и ценна книга, на базата на който се взема решение за инвестиция. Анализ на обезпечението по различните дългови инструменти, проследяване на данните за емитента или потвърждаване на т.нар „чиста кредитна история“. Допълнително, активната политика на управление и диверсификация на портфейла допринася за минимизиране на кредитния риск, тъй като експозицията на Фонда към определен емитент е ограничена.

Търгуване на регулиран пазар

Не съществува сигурност, че условията за допускане до търговия на дяловете на Фонда няма да се променят. Освен това търговията на дяловете на БФБ АД може да бъде преустановена според правилата на БФБ АД поради пазарните условия и инвеститорите ще са изправени пред невъзможността да продадат дяловете си, докато търговията не бъде възстановена.

Риск при използването на деривати

Освен пазарния, кредитния и ликвидния риск, дериватите носят и допълнителни, специфични за тях рискове. Дериватите са силно специализирани инструменти, чието използване изисква разбиране както на базовия актив, така и на механизма на действие на самия дериват. Сложността на дериватите изисква адекватни средства за наблюдение на сделките с тях, анализ на специфичните рискове и способност да се прогнозира цените. Неблагоприятна промяна в цената на базовия актив, курс или индекс може да доведе до загуба на сума, по-голяма отколкото е инвестирана в деривата. Някои деривати имат потенциал за неограничена загуба. Съществува също и риск от погрешно оценяване на деривата. Много често оценката на дериватите е субективна. Вследствие на това Фонда може да претърпи загуби при покупка на надценени деривати.

3. Ликвиден риск

УД „ЕФ Асет Мениджмънт“ АД (Управляващото дружество) прилага подходящи процедури за провеждане на стрес тестове за ликвидност (СТЛ), с цел осигуряване спазването на изискванията на Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове на (Наредба № 44) и Насоките относно стрес тестовете за ликвидност в предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа и алтернативните инвестиционни фондове (ESMA34-39-897) (Насоките), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари.

Стрес тестване на ликвидността е инструмент за управление на риска от общата рамка за управление на ликвидния риск на Управляващото дружество, което симулира редица условия, включително: нормални и стресови (т.е. изключителни, малко вероятни или неблагоприятни) реалистични условия, за да оцени тяхното потенциално въздействие върху финансирането (задълженията), активите, цялостната ликвидност Фонда, както и необходимите последващи действия.

Управляващото дружество управлява ликвидния риск съгласно правилата за поддържане и управление на ликвидността на Фонда.

Правилата посочват принципите и методите на управление, както и правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, отчетността и вътрешния контрол върху ликвидността.

Управляващото дружество приема методология за провеждане на СТЛ на Фонда. Методологията е изцяло подчинена на „Насоките относно стрес тестове за ликвидност в ПКПЦК и АИФ“ (ESMA34-39-897).

Методологията включва:

1. модели на СТЛ, в които се определя следното:

- а) рисковите фактори, които могат да окажат влияние върху ликвидността на Фондовете;
 - б) видовете сценарии, които да се използват, и степента на тяхната тежест;
 - в) различните резултати и показатели, които трябва да бъдат наблюдавани въз основа на резултатите от стрес теста на ликвидността;
2. обстоятелствата, които изискват интензивни мерки, включително при нарушаване на ограниченията/праговете на ликвидност;
3. видовете и тежестта на използваните сценарии за стрес тестове и причините за техния избор;
4. използваните допускания, свързани с наличието на сценариите, тяхната обосновка и честотата на тяхното преразглеждане;
5. честотата на извършване на стрес тестовете на ликвидността и причините за избор на тази честота;
6. методите за ликвидиране на активи, включително ограниченията и използваните допускания.

За извършените СТЛ звеното за управление на риска изготвя доклад, съдържащ резултати, които:

1. удостоверяват дали ликвидността на Фондовете съответства на приложимите правила и условията за обратно изкупуване, предвидени в правилата и проспекта;
2. допринасят за управлението на ликвидността на Фондовете в най-добър интерес на инвеститорите, включително при планирането на периоди на повишен риск, свързан с ликвидността;
3. спомагат за идентифициране на потенциални слабости в ликвидността на дадена инвестиционна стратегия и съдействат при вземането на инвестиционни решения;

4. подпомагат наблюдението и вземането на решения за управление на риска, включително определянето на съответни вътрешни ограничения от страна на управляващото дружество по отношение на ликвидността на Фондовете като допълнителен инструмент за управление на риска;

5. подпомагат Управляващото дружество при подготовката на съответния Фонд за криза и за планиране на действия при извънредни ситуации.

Докладът съдържа препоръки за предприемане на коригиращи действия, когато това се налага в резултат на проведените тест.

Ръководителят на звеното за управление на риска включва в годишния си доклад по чл. 121 от Наредба № 44 информация за проведените СТЛ, резултатите от тях, направените препоръки и предприетите коригиращи мерки.

В срок 30 дни след приключване на проведените СТЛ Управляващото дружество уведомява заместник-председателя на КФН за резултатите от него, както и за предприетите действия за промяна на настоящата Политика, ако такива са необходими.

Това е рискът, че при определени условия, може да се окаже трудно или невъзможно Управляващото Дружество да продаде притежавани от Фонда ценни книжа на изгодна цена. В частност, този риск е най-голям относно неприетите за търговия на регулиран пазар ценни книжа. Ликвидността на дяловете може да бъде ограничена и в случаи, когато управляващото дружество временно преустанови обратното изкупуване на дяловете на Фонда по реда и при условията, посочени в правилата и проспекта на фонда.

Фондът използва техники и инструменти, свързани с прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар за ефективно управление на портфейла, представляващи договори за покупка или продажба на финансови инструменти с уговорка за обратно изкупуване (репо сделки), с цел генериране на допълнителни приходи за фонда с ниво на риска, което съответства на рисковия му профил и на правилата за диверсификация на риска.

Рисковата експозиция, постигната посредством техники за ефективно управление на портфейла (Репо сделки)	Идентичността на контрагента на използваните техники за ефективно управление на портфейла	Вида и размера на обезпечението, получено от КИС за намаляване на експозицията на контрагента			
0.34%	ЗД ЕВРОИНС АД	Синтетика АД-София	BG1100008132	6 400	
0.82%	ЗД ЕВРОИНС АД	Синтетика АД-София	BG1100008132	15 340	
0.21%	ЗД ЕВРОИНС АД	Синтетика АД-София	BG1100008132	3 940	
1.18%	ЗД ЕВРОИНС АД	ВФ Алтърнатив АД-София	BG1100004198	40	
0.25%	ЗД ЕВРОИНС АД	Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт АДСИЦ	BG1100018057	250 000	
1.34%	ЗД ЕВРОИНС АД	ЕВРОХОЛД БЪЛГАРИЯ АД	XS1731768302	627 000	

Приходи в резултат на техники за ефективно управление на портфейла и направените преки и непреки оперативни разходи и платените такси.

Приходи	35 719 лв.
Преки разходи	5 987 лв.
Непреки разходи	-
Такси	-

Вземанията по репо сделки са подробно оповестени в бележка №7 от пояснителните сведения към годишния финансов отчет на Фонда.

Колективната инвестиционна схема не е обезпечена с ценни книжа, емитирани или гарантирани от държава членка.

4. Оперативен риск

Оперативният риск е свързан най-вече с управлението на активите на Фонда и процеса на вземане на инвестиционни решения. Възможността от изтичане на информация за операциите на Фонда към външни лица и евентуалната им злоупотреба със същата информация е важна част от оперативния риск. Оперативният риск се контролира чрез приемане и спазване на вътрешни правила за правата и задълженията на служителите, като същевременно достъпът до системите, свързани с платежния процес, е ограничен. Процесът на вътрешен документооборот осигурява възможност за извършване на предварителен, текущ и последващ контрол върху операциите на Фонда. Оперативният риск е свързан с нормалното функциониране на фонда при инвестирането и управлението на активите, с цел изпълнение на инвестиционната политика, при спазване на поставените ограничения. Това е риска, свързан и с организацията и управлението на ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД, доколкото управляващото дружество е отговорно за организацията и управлението на Фонда. За тази цел управляващото дружество наема професионален екип, подходящото информационно и техническо оборудване за да може дружеството да управлява ефективно инвестициите на Фонда. Наред с това управляващото дружество е сключило договор с банка депозитор, която ще контролира изчисляването на нетната стойност на активите на Фонда. Служител „Нормативно съответствие“, отговорен за дейността на управляващото дружество ще следи за изрядността на сключените сделки и процеса на автономно управление на портфейла на Фонда и избягването на потенциални конфликти на интереси.

С оглед на постигане на инвестиционните цели управляващото дружество може да предприема стратегия на по-активна търговия с активите и увеличаване на борота с притежаваните активи. По-високият оборот с книгата в портфейла на фонда е свързан със заплащането на повече такси и комисионни за брокерски операции на инвестиционните посредници, с които управляващото дружество има сключени договори за брокерски услуги.

5. Фирменият риск

Свързва се с естеството на дейност на Фонда и засяга вероятността за реализиране на различна по величина ефективност на тази дейност. За всяко дружество е важно възвръщаемостта от инвестираните средства и ресурси да съответства на риска, свързан с тази инвестиция. Вероятността на тази възвръщаемост може да бъде отчетена чрез дисперсията и стандартното отклонение. Чрез тях се отчита разсейването на всички вариантни стойности на възвръщаемостта от изчислената средно претеглена величина и се дава специфична оценка на количествените аспекти на риска.

Рискове свързани с устойчивото развитие

Инвестициите в основата на този финансов продукт не са съобразени с критериите на ЕС за екологично устойчиви икономически дейности.

Управляващо дружество „ЕФ Асет Мениджмънт“ АД не отчита неблагоприятните въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост при управление на Фонда.

Рискове за устойчивостта

Рискове за устойчивостта означава събития или условия от екологично, социално или управленско естество, които, ако настъпят, може да имат съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите.

При вземане на инвестиционни решения, Управляващото дружество наред с останалите фактори, разглежда и наличието на рисковете за устойчивостта и доколко е потенциално вероятно последните да доведат до съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите, които дружеството прави при управлението на портфейлите на управляваните от него фондове.

Към настоящия момент влиянието на рисковете върху устойчивостта се отчитат при вземане на инвестиционни решения, но без това да има тежест върху решенията за инвестиране и да налага определена отчетност. Управляващото дружество не прилага строго специфични и предварително определени критерии за оценка на рисковете за устойчивостта.

За изчисляване на общата рискова експозиция Фондът използва метода на поетите задължения, препоръчан в Насоките на CESR за измерване на риска и изчисляване на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна при колективните инвестиционни схеми (CESR/10-788.).

ЛИКВИДНОСТ

Ликвидност означава възможността за своевременна продажба на актив във всеки желан момент, без да се понесат ценови загуби при продажбата спрямо пазарните нива. През 2022 г. ЕФ Принсипал ETF поддържа такава структура на активите и пасивите, която му позволява да осъществява безпрепятствено дейността си, като погасява своевременно задълженията си, без да се налага прибързана продажба на доходоносни активи. За тази цел, фондът постоянно е разполагал с минималните ликвидни средства, които се изискват съгласно нормативната уредба. Няма обстоятелства или рискове, за които може да се смята, че биха довели до съществено намаляване ликвидността на Фонда, тъй като поддържаните ликвидни средства винаги са били над 2.5% от общата стойност на активите.

ЕФ Принсипал ETF поддържа минимум 2.5% от активите си в парични средства за обслужване на заявките за обратно изкупуване на дялове.

Ликвидността на Фонда може да се понижи при нарастване на заявките за обратно изкупуване от страна на настоящите инвеститори.

ИЗМЕНЕНИЯ В НЕТНИТЕ АКТИВИ

Нетните активи на ЕФ Принсипал ETF към 31.12.2022г. възлизат на обща стойност 59 513 хил. лв. В таблицата е посочено подробно разпределение на перата, формиращи нетните активи на Фонда.

	Дялове в обръщение	Премии/ отбиви при емитиране/ обратно изкупуване	Натрупана печалба/загуба	Общо
Салдо към 31.12.2021 г.	47 357	3 029	2 776	53 162
Емитирани дялове по номинал	4 698	563	-	5 261
Печалба за периода	-	-	1 090	1 090
Салдо към 31.12.2022 г.	52 055	3 592	3 866	59 513

ЕФ Принсипал ETF няма регистриран първоначален капитал. Фондът емитира дялове по емисионна стойност и по този начин формира капитала си.

Към 31.12.2022 г. ЕФ Принсипал ETF има 52 054 453 дяла в обращение. Тяхната обща стойност е 52 054 453 лв. (тъй като всеки дял е с номинал от 1 лев) представлява размера на дяловете в обръщение по баланса на Фонда.

Натрупаният финансов резултат на ЕФ Принсипал ETF към 31.12.2022 г. е печалба в размер на 3 866 368 лв.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЕФ Принсипал ETF

Като борсово търгуван фонд, ЕФ Принсипал ETF не е юридическо лице и няма органи на управление. Фондът се организира и управлява от Управляващо Дружество ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД, с разрешение, издадено от КФН.

Основните въпроси относно съществуването, функционирането и прекратяването на Договорния Фонд, имуществото на Фонда и правата на притежателите на дялове от него се определят с Правилата на Фонда, които се приемат и изменят от Съвета на директорите на Управляващото Дружество.

Съгласно Правилата на Фонда, Управляващото Дружество управлява Фонда, като взема необходимите решения, свързани с неговата организация, функциониране и прекратяване. Тези решения се вземат от Съвета на директорите на Управляващото Дружество. Решенията относно инвестиране на активите на Фонда се вземат от инвестиционния консултант – служител на Управляващото Дружество в съответствие с инвестиционните цели, стратегията и ограниченията на Фонда. Решенията, свързани с текущото оперативно управление на Фонда се вземат от Изпълнителния член на Съвета на директорите (Изпълнителния Директор) на Управляващото Дружество.

Фондът се представлява пред трети лица от лицата, представляващи Управляващото Дружество (Изпълнителният Директор и Прокуристът), което действа от името и за сметка на Фонда.

ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Искър 1592, бул. „Христофор Колумб“ № 43, Тел: + 359 2 9021 944, е Управляващо Дружество на ЕФ Принсипал ETF.

ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД е учредено по решение на Учредителното събрание, проведено на 28.01.2005 г.; притежава лиценз за извършване на дейност като управляващо дружество с Решение на КФН № 172 – УД от 08.03.2006 г. и Решение № 861 – УД/19.11.2020 г. на КФН, с което се разширява обхвата на издадения лиценз, вписано е в търговския регистър при СГС по ф.д. № 5568/2005 г.; и пререгистрирано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията с БУЛСТАТ 131422901.

Управляващото дружество има едностепенна система на управление. Органите на управляващото дружество са Общото събрание на акционерите и Съветът на директорите. Съветът на директорите има функции и правомощия, изрично посочени в Правилата на Фонда. За членове на Съвета на директорите са избрани:

- ИВАН КОНСТАНТИНОВ ОВЧАРОВ – Изпълнителен Директор
- ЕВЕЛИНА ПЕТРОВА ВАСИЛЕВА – Председател на Съвета на директорите
- ДОРА ТЕНЕВА ИРИКОВА – член на Съвета на директорите

ИВАН КОНСТАНТИНОВ ОВЧАРОВ е управител в Тиа Енърджи ООД; Директор в Hanson Asset Management, UK; член на съвета на директорите на Quintar Capital, Hong Kong и член на съвета на директорите на Swiss Global Asset Management AG, Zurich.

ЕВЕЛИНА ПЕТРОВА ВАСИЛЕВА не участва в управлението на други дружества и не притежава капитал от такива.

ДОРА ТЕНЕВА ИРИКОВА не участва в управлението на други дружества и не притежава капитал от такива.

Управляващото дружество се представлява заедно от Изпълнителният му директор и Прокуриста.

ИВЕЛИНА ИВАЙЛОВА ИВАНОВА е Прокурист на Дружеството и Председател на Съвета на директорите на Иново Статус АД, Скопие, Република Северна Македония.

Не са предвидени специални права на членовете на Съвета да придобиват дялове на Фонда и се прилага общия режим за това.

ПРОМЕНИ В ЦЕНАТА НА ДЯЛОВЕТЕ ПРЕЗ ГОДИНАТА

Изчисляването и публикуването на емисионната стойност и на цената на обратно изкупуване на дял на Фонда се извършва ежедневно. Покачването или понижаването на цената на предлаганите дялове отразява изменението в нетната стойност на активите на Фонда.

Стойността на активите на Фонда се преоценява при условия и ред, продиктувани от действащото законодателство, Проспекта и Правилата за оценка на активите и определяне нетната стойност на активите на Фонда.

Емисионната стойност на един дял на Фонда се формира от нетната стойност на активите на Фонда, разделена на броя на дяловете в обръщение.

Цената на обратно изкупуване на един дял на Фонда е равна на нетната стойност на активите на Фонда, разделена на броя на дяловете в обръщение.

Емитираните дялове на ЕФ Принсипал ETF се отчитат по тяхната номинална стойност. Разликата между нетната стойност на активите на един дял и номиналната стойност на един дял се отчита като премия от емисии. В случаите, когато Фонд емитира дяловете си под номинал или над номинал, разликата до номиналната стойност се посочва като премии или отбиви при емитиране на дялове.

Номиналната стойност на един дял на Фонда е в размер на 1 /един/ лев.

В началото на публичното предлагане (2005 г.) емисионната стойност на един дял, изчислена от Управляващото дружество, е 1 лев.

Информация за дялове на Фонда през годината, са представени в таблицата по-долу.

	Стойност в лева към 31.12.2022 г.
Минимална емисионна стойност	1.0904
Максимална емисионна стойност	1.1563
Средно претеглена емисионна стойност	1.1203
Минимална цена на обратно изкупуване	1.0904
Максимална цена на обратно изкупуване	1.1563
Среднопретеглена цена на обратно изкупуване	1.1203
Брой дялове в обръщение към началото на периода	47 356 743
Брой дялове в обръщение към края на периода	52 054 453

ПРЕДВИЖДАНО РАЗВИТИЕ НА ФОНДА

На 16.02.2022г. УД ЕФ Асет Мениджмънт АД получи одобрение на Правилата, Правила за оценка на портфейла и определяне нетната стойност на активите и индикативната нетна стойност на активите и Правила за оценка и управление на риска на Фонда, с което Фондът придобива статус на Борсово търгуван фонд – ЕФ Принсипал ETF. Във връзка с горното на 09.03.2022г. бе допуснат за търговия на Българска фондова борса АД, „Сегмент за борсово търгувани продукти”.

През 2023 г. дейността на Фонда ще продължи да се осъществява в съответствие с основната му цел – нарастване на стойността на инвестициите на притежателите на дялове чрез реализиране на максималния възможен доход при поемане на умерен до висок риск и осигуряване на ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове. За постигане на основната цел от инвестиционната дейност, активите на Фонда ще се управляват, като се следва активна стратегия, основана на задълбочени пазарни анализи.

Фондът ще следва умерено агресивна инвестиционна политика и е предназначен за инвеститори, които са готови да поемат умерен до висок инвестиционен риск, с цел реализиране на по-висок доход. Фондът ще следва политика на активно управление на инвестиционния портфейл.

За осъществяване на поставените инвестиционни и финансови цели на Фонда, Управляващото дружество следва активна инвестиционна стратегия при управлението на портфейла от ценни книжа и парични средства, като структурата на портфейла ще бъде променяна в зависимост от пазарната конюнктура и атрактивността на различните класове финансови инструменти, при спазване на Правилата на Фонда и Проспекта.

От съществено значение за всяка успешна активна стратегия е идентифицирането и анализа на факторите, които най-силно влияят на представянето на различните класове активи.

В случай на инвестиции в ценни книжа с фиксирана доходност това са очакванията за движението на лихвените нива, тяхната волатилност и спредовете между лихвените нива по различните видове ценни книжа с фиксиран доход – държавни ценни книжа, общински ценни книжа, корпоративни ценни книжа и т.н.

При инвестирането в акции на публични дружества факторите, които оказват влияние върху представянето на активите, са макроикономическата обстановка както в глобален, така и в регионален аспект, пазарната конюнктура, принадлежността им към различни сектори от пазара, различната им структура и други специфични за отделните компании фундаментални и технически фактори.

Инструментите, в които ще инвестира Фондът, ще бъдат подбирани така, че инвестиционният портфейл да бъде максимално диверсифициран и защитен от неблагоприятни движения на цените на финансовите пазари, както и от съществена експозиция към индивидуален пазарен сектор /компания/ емисия. За постигане на максимална диверсификация и оптимално съотношение между риск и доходност, инвестиционните решения ще се базират както на очакваната доходност на определен финансов инструмент, така и на база корелация на дневната доходност на финансовия инструмент с дневната доходност на активите на Фонда.

С оглед постигане на инвестиционните цели на Фонда Управляващото дружество ще инвестира набраните средства на Фонда предимно в акции в дружества, търгуеми права и други ценни книжа, еквивалентни на акции в дружества, както и облигации и дългови ценни книжа. По-конкретно, активите на Фонда ще бъдат инвестирани в следните групи ценни книжа и инструменти:

1. ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава;
2. ипотечни облигации, издадени от български банки;
3. корпоративни облигации, издадени от български емитенти;
4. дългови ценни книжа, издадени от местни общини;
5. чуждестранни дългови ценни книжа, търгувани на международно признати регулирани пазари;
6. акции, приети за търговия на регулиран пазар в страната и на международно признати регулирани пазари, както и акции или дялове, издадени от други инвестиционни дружества или фондове;
7. ценни книжа, извън тези по т. 1, 2 и 4, които не се търгуват на регулиран пазар, включително наскоро издадени ценни книжа, за които съществува задължение съгласно закона или условията на емисията да бъдат регистрирани за търговия на регулиран пазар на ценни книжа в срок, не по-дълъг от една година от издаването им;
8. безсрочни и със срок до 12 месеца банкови влогове.

Два са основните фактори, които ще влияят върху дейността на Фонда: динамиката на цените на активите на българския капиталов пазар и в частност цените на ценните книжа от портфейла му, както и интереса към дяловете му от страна на инвеститорите.

Очакванията са инвеститорският фокус през 2023 г. да бъде насочен основно към развитието на военния конфликт между Русия и Украйна, както и към икономическите предизвикателства, пред които ще е изправен бизнесът в предстоящите динамични месеци, предвид двуцифреното ниво на инфлация в глобален мащаб, ръстът на основните лихвени проценти и сравнителното забавяне на икономика.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРАВИЛАТА ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Правилата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление на БТФ ЕФ Принсипал ETF се прилагат съвместно с Управляващо дружество ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ. Те си поставят следните основни цели:

- създаване на механизъм, който гарантира ефективното спазване на законите и съответните подзаконови нормативни актове;
- защита на основните права на притежателите на дялове;
- равнопоставено третиране на инвеститорите във Фонда;
- ефикасен контрол върху управлението и изработването на процедури, осигуряващи своевременно и точно разкриване на информация по всички въпроси, свързани с Фонда, включително финансовото положение, резултатите от дейността, собствеността и управлението на Фонда.

В дейността си през 2022 г., мениджърският екип на Управляващо дружество ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД се придържа стриктно към принципите и постановките, залегнали в Правилата. Управляващото дружество представя в срок и пълен обем всички отчети, изисквани от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране и Наредба №44 за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

Правилата на ЕФ Принсипал ETF за прилагане на международно признатите принципи за добро корпоративно управление дава възможност за ефективно прилагане на залегналите в нея постановки и осигурява механизъм за постигане на добри резултати при управление на Фонда. На настоящия етап не е необходимо да се правят промени в тях и поради това те запазват своето съдържание.

ИВАН ОВЧАРОВ: _____
Изпълнителен директор

ИВЕЛИНА ИВАНОВА: _____
Прокурис

28.03.2023 г.
гр. София

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Текущи активи			
Финансовия активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	5	56 599	50 000
Вземания по репо сделки	7	2 543	1 081
Други вземания	8	157	13
Пари и парични еквиваленти	9	1 990	2 154
Текущи активи		61 289	53 248
Нетни активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове	10		
Емитиран капитал		52 055	47 357
Премиен резерв		3 592	3 029
Неразпределена печалба/(загуба)		3 866	2 776
Общо нетни активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове		59 513	53 162
Пасиви			
Текущи пасиви			
Задължения към свързани лица	15.2	74	84
Задължения към банката депозитар	11	2	2
Други задължения	11	1 700	-
Текущи пасиви		1 776	86
Нетни активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове и пасиви		61 289	53 248

Изготвил: _____
(Ивелина Иванова)

Изпълнителен директор: _____
(Иван Овчаров)

Дата: 28.03.2023 г.

Прокурист: _____
(Ивелина Иванова)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 28.03.2023 г.

Камелия Терзийска, Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество рег.№ 148 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за
одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 20 до стр. 46 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Нетна печалба/(загуба) за финансови активи	12	1 334	3 648
Приходи от лихви		660	307
Приходи от дялови участия		46	32
Нетни приходи от финансови активи		2 040	3 987
Разходи за възнаграждение на управляващото дружество	15.1.3	(873)	(851)
Разходи за възнаграждение на банката депозитар	13	(28)	(24)
Други разходи	14	(49)	(53)
Общо разходи за оперативна дейност		(950)	(928)
Нетна (загуба) / печалба за годината		1 090	3 059
Общо всеобхватна (загуба) / доход за годината		1 090	3 059

Изготвил: _____
(Ивелина Иванова)

Изпълнителен директор: _____
(Иван Овчаров)

Дата: 28.03.2023 г.

Прокурист: _____
(Ивелина Иванова)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 28.03.2023 г.

Камелия Терзийска, Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество рег.№ 148 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за
одита

Отчет за промените в нетните активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове

	Пояснения	Емитиран капитал	Премиен резерв	Натрупана печалба/загуба	Общо нетни активи
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2022г.		47 357	3 029	2 776	53 162
Емитирани дялове	10	4 698	563	-	5 261
Сделки с инвеститорите в дялове		4 698	563	-	5 261
Печалба за годината		-	-	1 090	1 090
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	1 090	1 090
Салдо към 31 декември 2022 г.		52 055	3 592	3 866	59 513

Изготвил: _____
(Ивелина Иванова)

Изпълнителен директор: _____
(Иван Овчаров)

Дата: 28.03.2023 г.

Прокурист: _____
(Ивелина Иванова)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 28.03.2023 г.

Камелия Терзийска, Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество рег.№ 148 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за
одита

Отчет за промените в нетните активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове

	Пояснения	Емитиран капитал '000 лв.	Премиен резерв '000 лв.	Натрупана печалба/загуба '000 лв.	Общо нетни активи '000 лв.
Салдо към 1 януари 2021 г.		24 514	1 187	(283)	25 418
Емитирани дялове	10	24 059	1 940	-	25 999
Обратно изкупени дялове	10	(1 216)	(98)	-	(1 314)
Сделки с инвеститорите в дялове		22 843	1 842	-	24 685
Печалба за годината		-	-	3 059	3 059
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	3 059	3 059
Салдо към 31 декември 2021 г.		47 357	3 029	2 776	53 162

Изготвил: _____
(Ивелина Иванова)

Изпълнителен директор: _____
(Иван Овчаров)

Дата: 28.03.2023 г.

Прокуррист: _____
(Ивелина Иванова)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 28.03.2023 г.

Камелия Терзийска, Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество рег.№ 148 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за
одита

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Паричен поток от оперативна дейност			
Постъпления от операции с финансови активи		16 421	12 402
Плащания за придобиване на финансови активи		(23 118)	(36 225)
Получени лихви		461	234
Получени дивиденди		33	32
Плащания за оперативни и други разходи		(921)	(855)
Паричен поток от оперативна дейност		(7 124)	(24 412)
Паричен поток от финансова дейност			
Постъпления от емитиране на дялове	10	6 960	25 999
Плащания по обратно изкупуване на дялове	10	-	(1 314)
Паричен поток от финансова дейност		6 960	24 685
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти			
		(164)	273
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		2 154	1 881
Пари и парични еквиваленти в края на годината		1 990	2 154

Изготвил: _____
(Ивелина Иванова)

Изпълнителен директор: _____
(Иван Овчаров)

Дата: 28.03.2023 г.

Прокурист: _____
(Ивелина Иванова)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 28.03.2023 г.

Камелия Терзийска, Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество рег.№ 148 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за
одита

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация

Борсово търгуван фонд ЕФ Принципал ETF (Фондът) е организиран и управляван от управляващо дружество ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД гр. София, бул. „Христофор Колумб“ № 43, ет. 5, въз основа на решение на Съвета на директорите и Общото събрание на акционерите на управляващото дружество, проведени на 16.06.2005 г. Фондът има издадено разрешение от Комисията за финансов надзор №526-ДФ от 17.08.2008 г. с предмет на дейност „колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи по чл. 38 ал. 1 от ЗДКИСДПКИ на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което се осъществява на принципа на разпределение на риска”.

БТФ ЕФ Принципал ETF не е самостоятелно юридическо лице и не притежава правосубектност, нито управителни органи. Фондът представлява имущество, обособено с цел колективно инвестиране в ценни книжа на набрани парични средства. Всички активи, които са придобити за Фонда, са обща собственост на инвестиралите в него лица. Печалбите и загубите на Фонда се поемат от инвеститорите, съразмерно на техния дял в имуществото му.

БТФ ЕФ Принципал ETF емитира дялове, които дават право на съответна част от имуществото на Фонда, включително при ликвидация, право на обратно изкупуване, както и други права, предвидени в Правилата на Фонда.

Фондът няма регистриран първоначален капитал.

Профилът на Фонда е с умерен до висок рисков профил, като инвестира преимуществено в български и чуждестранни акции и дялове от КИС, корпоративни облигации и ипотечни облигации, които се търгуват на регулираните пазари. Целта на Фонда е реализирането на капиталови печалби от ценни книжа, приходи от дивиденди/доходи от дялови ценни книжа, както и текущи доходи от дългови ценни книжа и други финансови инструменти. За постигане на инвестиционните цели ще се прилага стратегия за активно управление на портфейла от ценни книжа, финансови активи и парични средства.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с МСФО, приети от ЕС. По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството на Управляващото дружество е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2022 г.:

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период,

започващ на 1 януари 2022 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фонда:

- **Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения - Постъпления преди предвидената употреба – в сила от 1 януари 2022 г.**
- ✓ Публикувано е от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) на 14.05.2020 г.
- ✓ Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 02.07.2021 г.).

Изменението на МСС 16 засяга счетоводното третиране на приходите от продажба на единици, произведени при привеждането на даден актив от имоти, машини и съоръжения до местоположението и в състоянието, необходими, за да може той да функционира по начина, предвиден от ръководството, съгласно пар. 17, буква „д“ на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения.

Измененията се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за да могат да функционират по начина, предвиден от ръководството, на или след началото на най-ранния период, представен във финансовите отчети, в които фондът прилага изменението за първи път. Кумулативният ефект от първоначалното прилагане на изменението следва да се отрази като корекция на началното салдо на неразпределената печалба в началото на най-ранния представен период.

Изменението на МСС 16 влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2022 г. Разрешено е по-ранна прилагане, като този факт се оповестява.

Ръководството на фонда е в процес на оценка на евентуалните ефекти от приложението на измененията и тяхното отражение върху финансовия отчет на фонда в бъдеще.

- **Изменения на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи - Обременителни договори - разходи за изпълнение на договор - в сила от 1 януари 2022 г.**
- ✓ Изменението на МСС 37 с название „Обременяващи договори – разходи за изпълнение на договор“ е публикувано от СМСС на 14.05.2020 г.
- ✓ Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 02.07.2021 г.).

С изменението на МСС 37 се уточнява кои разходи следва да включва предприятието в състава на разходите за изпълнение на договор, за да прецени дали договорът е обременяващ и следователно да признае провизия.

Изменението на МСС 37 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г. по отношение на съществуващи договори, по които предприятието не е изпълнило всички свои задължения. По-ранно прилагане се разрешава.

Изменението следва да се прилага с обратна сила, като се коригира началното салдо на неразпределената печалба (или друг засегнат компонент на собствения капитал) на датата на първоначалното прилагане. Сравнителната информация във финансовия отчет не се преизчислява.

- **Изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации - Препратка към Концептуалната рамка - в сила от 1 януари 2022 г.**
- ✓ Изменението на МСФО 3 Бизнес комбинации с название Препратка към Концептуалната рамка Публикувано е публикувано от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) на 14.05.2020 г.
- ✓ Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 02.07.2021 г.).

С изменението се внасят промени в МСФО 3 в три аспекта:

- 1) Актуализира се препратката към приложимата рамка – Концептуалната рамка за финансово отчитане (рамката от 2018 г.).

- 2) Въвежда се ново изключение от принципа на признаване на пасиви и условни пасиви, поети в бизнес комбинация, по отношение на сделки и други събития в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи или КРМСФО 21 Налози, според което придобиващият следва да прилага съответно МСС 37 или КРМСФО 21 (вместо Концептуалната рамка), за да идентифицира задълженията, които е поел при бизнес комбинация.
- 3) Добавя се към МСФО 3 изрично изискване, че придобиващият не признава (не отчита балансово) условни активи, придобити при бизнес комбинация.

Изменението на МСФО 3 следва да се прилага в бъдеще по отношение на бизнес комбинации, чиято дата на придобиване е на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 01.01.2022 г.

По-ранна прилагане се разрешава, ако предприятието същевременно или по-рано прилага и всички други актуализирани препратки според Изменения на препратките в МСФО към Концептуалната рамка, публикувани от СМСС през март 2018 г. Заедно с новата версия на Концептуалната рамка.

• **Годишно подобрене на МСФО, цикъл 2018-2020 г. - в сила от 1 януари 2022 г.**

Годишните подобрения на МСФО, цикъл 2018-2020 г. са публикувани от СМСС на 14.05.2020 г. и са приети за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 02.07.2021 г.).

С тези годишни подобрения на МСФО се внасят промени с ограничен обхват в следните стандарти:

- ✓ МСФО 1 – с изменението на МСФО 1 се облекчава прилагането на МСФО 1 от дъщерно предприятие, което прилага МСФО за първи път по-късно от неговото предприятие майка, по отношение на оценяването на кумулативните разлики от валутно преизчисляване.

Това изменение се прилага и за асоциирано или съвместно предприятие, което избере да приложи пар. Г6, буква „а“ от МСФО 1. Изменението е в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 01.01.2022 г., като е разрешено по-ранно прилагане.

- ✓ МСФО 9 – с изменението на МСФО 9 се цели да се поясни кои такси и разходи следва да вземе под внимание предприятието при прилагането на изискването относно прага от 10% за същественост (пар.Б.3.3.6) по отношение на модифицирани финансови пасиви.

Изменението е в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г., като е разрешено по-ранно прилагане. Ако предприятието приложи изменението по-рано, оповестява този факт.

Предприятието прилага изменението по отношение на финансови пасиви, които са модифицирани или разменени на или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието прилага изменението за първи път (изменението се прилага перспективно, а не с обратна сила).

- ✓ МСС 41 – с изменението се премахва изискването предприятията да изключват паричните потоци за данъци, когато оценяват справедливата стойност на активите в обхвата на МСС 41.

Предприятието прилага изменението в бъдеще към оценки по справедлива стойност, направени на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 01.01.2022 г. Разрешава се по-ранно прилагане, като този факт се оповестява.

Изменението се прилага перспективно, т.е. за измерване на справедливата стойност на или след датата, която предприятието първоначално прилага изменението. Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г., като е разрешено по-ранно му прилагане.

- ✓ МСФО 16 – направено е изменение на част I на Пример за илюстрация 13 от Примерите да илюстрация в пар. ПИ5 към МСФО 16 Лизинг, като е премахнат от примера текстът да възстановяване на подобрения на лизинговия имот от лизингодателя.

Примерите за илюстрация към МСФО 16 не са неразделна част от стандарта, изменението не подлежи на приемане от Европейската комисия и датова не е публикувано официално заедно с другите изменения на Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018-2020 г.

Ръководството на Фонда не очаква прилагането на измененията в бъдеще да окажат влияние върху финансовия отчет

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовия период, започващ на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на фонда. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Промените са свързани със следните стандарти:

- **Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчет и МСФО Практически отчет 2 Изготвяне на преценки за същественост - Оповестяване на счетоводни политики – в сила от 1 януари 2023 г.**

Тези промени касаят прецизиране определението за „същественост“, посочено в двата стандарта. Измененията се прилагат перспективно за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., като по-ранното приложение е разрешено.

В момента фондът оценява въздействието на измененията, за да определи ефекта, които те ще имат върху оповестявания на счетоводната си политика.

- **Изменения на МСС 8 Счетоводна политика, Промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция на счетоводните приблизителни оценки - в сила от 1 януари 2023 г.**

Измененията изясняват разграничението между промените в счетоводните приблизителни оценки и промените в счетоводната политика и коригирането на грешки. Освен това те изясняват как предприятията да използват техники за измерване и оценка на входящи данни за разработване на счетоводни оценки.

Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., и се прилагат за промени в счетоводните политики и промени в счетоводните приблизителни оценки, които настъпват на или след началото на този период. По-ранното приложение е разрешено, стига този факт да бъде разкрит.

Ръководството на фонда е в процес на оценка на евентуалните ефекти от приложението на измененията и тяхното отражение върху финансовия отчет в бъдеще.

- **Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - в сила от 1 януари 2023 г.**

Измененията засягат само представянето на пасивите като текущи или нетекущи в отчета на финансовото състояние, а не на сумата или на времето за признаване на активите, пасивите, приходите или разходите, или информацията, разкрита за тези елементи.

Измененията се прилагат ретроспективно за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., с възможност за по-ранно приложение.

В момента Фондът оценява влиянието, което измененията ще имат върху текущите практики и дали по съществуващите договори за заем може да се налага предоговаряне.

- **Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода - Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция - в сила от 1 януари 2023 г.**

Измененията въвеждат допълнително изключение от първоначалното освобождаване от признаване. Съгласно измененията, предприятието не прилага освобождаването от първоначално признаване за сделки, които водят до равни по размер облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики.

След измененията на МСС 12, от предприятието се изисква да признае свързания отсрочен данъчен актив и пасив, като признаването на всеки отсрочен данъчен актив подлежи на критериите за възстановяване в МСС 12.

Измененията се прилагат за сделки, които се извършват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., като е разрешено по-ранно прилагане.

Ръководството на фонда е в процес на оценка на евентуалните ефекти от приложението на измененията и тяхното отражение върху финансовия отчет в бъдеще.

- **МСФО 17 Застрахователни договори – в сила от 1 януари 2023 г.**

Измененията въвеждат промяна в общия модел на измерване, наречен подход на "променлива такса" за някои договори, сключени от животозастрахователи, при които притежателите на полици имат дял в доходността от базовите позиции.

Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и ключовите показатели за ефективността на всички предприятия, които издават застрахователни договори или инвестиционни договори с характеристики за дискреционно участие.

Ранното прилагане е разрешено, при условие че предприятието прилага също МСФО 9 и МСФО 15 на или преди датата, на която за първи път прилага МСФО 17.

Ръководството на Фонда не очаква прилагането на тези изменения в бъдеще да окажат влияние върху финансовия отчет.

- **Изменения на МСФО 10 и МСС 28 - Продажба или апорт на активи между инвеститор и неговите асоциирани или съвместни предприятия - датата на влизане в сила на измененията все още не е определена от СМСС**

СМСС направи ограничени изменения в обхвата на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия.

Измененията поясняват счетоводното третиране на продажбите или на преноса на активи между инвеститор и неговите асоциирани или съвместни предприятия.

Измененията се прилагат проспективно.

Ръководството на Фонда не очаква прилагането на измененията (в случай на допустимото им по-ранно прилагане) да окажат влияние върху финансовия отчет на Дружеството, но прилагането на тези изменения може да окажат влияние върху консолидираните финансови отчети на Групата в бъдещи периоди, ако възникнат такива сделки.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на финансовия отчет, са представени по-долу. Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценка за всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовите отчети. Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа на действащо предприятие.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представените финансови отчети са използвани счетоводни оценки и допускания въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовите отчети, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

Всички извършени оценки на активите, пасивите, приходите и разходите са извършени в съответствие с Правилата за оценка на активите и пасивите и не са използвани методи или приближения извън нормативно определените за дейността на Фонда.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“.

Фондът представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Фонда прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или прекласифицира

позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалния валутен курс към датата на отчета.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Печалбите и загубите от сделки в чуждестранна валута с финансови инструменти, класифицирани като отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата, се включват в печалбата или загубата в отчета за всеобхватния доход като част от нетната печалба или загуба от финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата.

4.4. Финансови инструменти съгласно МСФО 9

4.4.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят, или когато Фондът е поел задължение за изплащане на получените парични потоци в пълен размер без съществено забавяне на трета страна по споразумение за прехвърляне и Фондът е:

- а) прехвърлил практически всички рискове и ползи от актива, или;
- б) нито прехвърля, нито задържа съществено всички рискове и ползи от актива, а е прехвърлил контрол върху актива;

Когато Фондът е прехвърлил правото си да получава парични потоци от актив (или е сключил договор за прехвърляне) и не е прехвърлил или запазил съществено всички рискове и ползи от актива или прехвърлил контрол върху актива, актив се признава до степента на продължаващото участие на Фонда в актива. В този случай Фондът също признава свързан пасив. Прехвърленият актив и свързаният пасив се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Фондът е запазил.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.4.2. Класификация и първоначално отчитане на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи.

В съответствие с МСФО 9 Фондът класифицира своите финансови активи и финансови пасиви при първоначалното им признаване в категориите финансови активи и финансови пасиви, разгледани по-долу.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Фондът класифицира инвестициите си на база както на бизнес модела за управлението им, така и на характеристиките на договорните парични потоци по финансовите активи. Инвестиционният портфейл на Фонда е управляван и неговото представяне се оценява на база на информация за справедливите стойности. Ръководството за справедливите стойности на финансовите си активи и използва тази информация, за да взема решение и да оценява представянето на активите.

Фондът не е избрал еднократно и неотменимо да определи капиталови инструменти като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Всички инвестиции на Фонда се отчитат последващо по справедлива стойност през печалбата или загубата.

4.4.3. Последващо оценяване на финансови активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Фондът класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти и вземания.

Методът на ефективния лихвен процент е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив или финансов пасив и за разпределяне и признаване на приходите от лихви или разходите за лихви в печалбата или загубата през съответния период. Ефективният лихвен процент е процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления през очаквания живот на финансовия актив или финансов пасив до брутната балансова стойност на финансовия актив или към амортизираната стойност на финансовия пасив. При изчисляване на ефективния лихвен процент Фондът оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовите инструменти, но не отчита очакваните кредитни загуби. Изчислението включва всички такси, платени или получени между страните по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, транзакционните разходи и всички други премии или отстъпки.

Вземанията на Фонда, възникват главно от обявени дивиденди и от падежирани главници и лихви по облигации. Тези финансови активи се класифицират като дългови инструменти по амортизирана стойност, тъй като Фондът ги държи за да събира договорните парични потоци по тях, които се състоят само от плащания по главница и лихви върху непогасената главница.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти и за които се прилагат изискванията за отчитане на хеджирането (виж по-долу).

След първоначалното оценяване, Фондът оценява финансовите инструменти, които са класифицирани като отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата по справедлива стойност. Последващите промени в справедливата стойност на тези финансови инструменти се отчитат в нетната печалба или загуба от финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Лихвите и дивидентите, получени или платени по тези инструменти, се отчитат отделно в приходите или разходите за лихви и приходите или разходите за дивиденти в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котираны цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай, че няма активен пазар.

Фондът използва различни методи и прави предположения, които се основават на пазарните условия, съществуващи към всяка отчетна дата. Използваните техники за оценка включват използването на съпоставими неотдавнашни обикновени сделки между пазарни участници, позоваване на други инструменти, които са по същество еднакви, анализ на дисконтираните парични потоци, модели на ценообразуване на опции и други техники за оценка, които обикновено се използват от участниците на пазара, като използват максимално пазарните входове и възможно най-малко се разчита на специфични за предприятието данни.

За активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност на повтаряща се основа, Фондът идентифицира трансфери между нива в йерархията чрез преоценка на категоризацията (въз основа на най-ниското ниво на входящите данни, което е важно за оценката на справедливата стойност като цяло), и счита, че трансферите са настъпили в началото на всеки отчетен период.

Фондът няма дългови инструменти или капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Ето защо посочената по-горе политика не обсъжда допълнително подобна класификация.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Акции, търгуеми права и други ценни книжа еквивалентни на акции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Последваща оценка на български и чуждестранни акции и права, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа в Република България, както и на български акции и права, приети за търговия на регулиран пазар в държави членки, се извършва:

- По среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за последния работен ден, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0,02 на сто от обема на съответната емисия
- Ако не може да се определи цена по предходната точка, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, валидни към момента на затваряне на регулирания пазар в последния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки за същия ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува"
- Ако не може да се приложи предходната точка, цената на акциите, съответно на правата е среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки. В случай че в предходния 30-дневен период е извършено увеличение на капитала или разделяне на акциите на емитента или е обявено изплащане на дивидент, среднопретеглената цена по изречение първо се коригира със съотношението на увеличение на капитала, съответно на разделяне на акциите или размера на

дивидента, ако най-близкият ден през последния 30-дневен период преди датата на оценката, за който има сключени сделки, е преди деня, след който притежателите на акции нямат право да участват в увеличението на капитала, съответно деня на разделянето или деня, от който притежателите на акции нямат право на дивидент.

При невъзможност да се приложат посочените по-горе методи за дадени акции, както и за акции, които не се търгуват на регулирани пазари – оценката се извършва по следните методи:

- метод на съотношението цена - печалба на дружества аналози;
- метод на нетната балансова стойност на активите;
- метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Български и чуждестранни облигации, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Последваща оценка на български и чуждестранни облигации, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа в Република България, както и български облигации, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа в държави членки се извършва:

- по среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за последния работен ден, обявена чрез система за търговия или в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0,01 на сто от обема на съответната емисия;
- Ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последваща оценка на облигации се извършва по среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за най-близкия ден през последния 30-дневен период предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки. Ако не може да се определи цена по реда на горните точки, както и за облигации, които не се търгуват на регулирани пазари - оценката се извършва по метода на дисконтираните парични потоци.

Справедлива стойност на дялове на колективни инвестиционни схеми, получили разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и/или на други предприятия за колективно инвестиране по чл. 38, ал. 1, т. 5 ЗДКИСДПКИ се определя по последната обявена цена на обратно изкупуване. В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на дяловете на колективна инвестиционна схема последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност на един дял. В случай че временното спиране на обратното изкупуване на дяловете е за период по-дълъг от 30 дни, последващата им оценка се извършва по справедлива стойност на един дял чрез прилагане на метода на нетната балансова стойност на активите.

Ако не може да се определи цена по реда на предходните точки, оценката на конкретния вид ценни книжа се извършва при съответното прилагане на т.5, т.6. или т.9. от Правилата за оценка на портфейла и определяне нетна стойност на активите.

4.4.4. Обезценка на финансовите активи

Политика в сила от 1 януари 2018 г. (МСФО 9)

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват вземания и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, както и дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Фондът разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Подходът на Фонда към очакваните кредитни загуби отразява вероятностно-претегления резултат, времевата стойност на парите и разумния и подлежаща на поддръжка информация, която е на разположение без неоправдани разходи или усилия към датата на докладване за миналото събития, текущи условия и прогнози за бъдещи икономически условия.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата. Нито един от финансовите активи на Фонда не попада в тази категория.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Фондът използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби по активите, отчитани по амортизирана стойност.

4.4.5. Класификация, първоначално отчитане и последващо оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват задължения към свързани лица и други задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Фонда не е определил даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

Фондът не е определял свои пасиви като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

4.4.6. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за финансово състояние, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за финансовото състояние, когато Фонда получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фонда взема под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за финансовото състояние.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за финансовото състояние. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за финансовото състояние, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване

се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

4.5. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с банкови влогове и лихвоносни ценни книжа. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.6. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

4.7. Нетна печалба/(загуба) от финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Нетните печалби или загуби от финансови активи и пасиви отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата са промени в справедливата стойност на финансовите активи и пасиви или определени при първоначалното признаване по справедлива стойност през печалбата или загубата, и изключват приходите и разходите за лихви и дивиденди.

4.8. Оперативни разходи

Разходите свързани с дейността на Фонда се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, следвайки принципа на текущото начисляване. Разходи за периода, във връзка с дейността на Фонда („Оперативни разходи“), които се поемат косвено от всички негови притежатели на дялове, в т.ч. такса за управление на активите и възнаграждение на Банката депозитар се начисляват ежедневно, съгласно сключените договори с Управляващото дружество и Банката депозитар.

Годишните оперативни разходи на Фонда не могат да надвишават 3 % от годишната средна нетна стойност на активите на Фонда. Оперативните разходи във връзка с дейността на Фонда, които се поемат косвено от всички негови притежатели на дялове, и възнаграждението на управляващото дружество се начисляват ежедневно.

При емитиране и обратно изкупуване на дялове инвеститорите не заплащат никакви такси и комисионни.

4.9. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрацаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.10. Данъци върху дохода

Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане, чл. 174 Колективните инвестиционни схеми, които са допуснати за публично предлагане в Република България, и националните инвестиционни фондове по Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране не се облагат с корпоративен данък.

4.11. Нетни активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове

Класификация на дялове, подлежащи на обратно изкупуване

Дялове, подлежащи на обратно изкупуване се класифицират като инструмент на собствения капитал когато:

- Дяловете, подлежащи на обратно изкупуване дават право на притежателя на пропорционален дял от нетните активи на Фонда в случай на ликвидация на Фонда;
- Дяловете, подлежащи на обратно изкупуване, са в класа инструменти, който е подчинен на всички други класове инструменти;
- Всички дялове, подлежащи на обратно изкупуване в класа инструменти, които са подчинени на всички останали класове инструменти, имат идентични характеристики;
- Дяловете, подлежащи на обратно изкупуване, не включват договорно задължение за изплащане на парични средства или доставка на друг финансов актив, различни от правата на притежателя, за пропорционален дял от нетните активи на Фонда;

- Общите очаквани парични потоци, които се отнасят до дяловете, подлежащи на обратно изкупуване през срока на действие на инструмента, се основават основно на печалбата или загубата, промяната в признатите нетни активи или промяната в справедливата стойност на признатите и непризнатите нетни активи на Фонда през живота на инструмента;

Освен дяловете, подлежащи на обратно изкупуване, притежаващи всички изброени по-горе характеристики, Фондът не трябва да има друг финансов инструмент или договор, който да има:

- Общо парични потоци, базирани основно на печалбата или загубата, промяната в признатите нетни активи или промяната в справедливата стойност на признатите и непризнатите нетни активи на Фонда;
- Ефект от съществено ограничаване на остатъчната възвръщаемост на дяловете, подлежащи на обратно изкупуване.

В отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход не се признават печалби или загуби от емититането, обратното изкупуване или анулирането на дялове на Фонда.

Фондът е борсово търгуван фонд, който емитира своите “капиталови” инструменти и след това има задължението за тяхното обратно изкупуване. Набраните средства - номинал и резерви от емитиране и постигнатия финансов резултат определят нетна стойност на активите принадлежащи на инвеститорите.

Целите, политиките и процесите за управление на задължението на Фонда да изкупи обратно инструментите, когато държателите на тези инструменти изискат това са посочени в пояснение „Рискове, свързани с финансовите инструменти“.

Определянето на нетната стойност на активите на Фонда се извършва по Правилата за оценка на портфейла и за определяне на нетната стойност на активите, одобрени от Комисията за финансов надзор. Методологията за определяне на нетната стойност на активите на Фонда се основава на:

- разпоредбите на счетоводното законодателство;
- разпоредбите на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) обнародван на 04 Октомври 2011 г.,
- Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;
- Правилата и Проспекта на Фонда.

Нетна стойност на активите на един дял е основа за определяне на емисионната стойност и цената за обратно изкупуване на дяловете на Фонда за всеки работен ден.

Нетната стойност на активите на Фонда се изчислява, като от стойността на всички активи се извади стойността на пасивите.

Неразпределената печалба/Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрита загуби от минали години.

4.12. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Фонда и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и

несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Фонда е сигурен, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.13. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на Ръководството при прилагането на счетоводните политики на Фонда, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу:

- Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда се основават на нетната стойност на активите на фонда към датата на определянето им. Управляващото дружество извършва оценка на портфейла на Фонда, определя нетната стойност на активите на Фонда, нетната стойност на активите на един дял и изчислява емисионната стойност и цената на обратно изкупуване под контрола на Банката депозитар съгласно нормативните изисквания;
- Управляващото дружество инвестира активите на фонда в ценни книжа и в съотношения определени съгласно чл. 45-50 от ЗДКИСДПКИ;
- Последващата оценка на активите на Фонда се извършва в съответствие с Правилата за оценка на активите и за определяне на НСА на Фонда и Наредба 44 /20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;
- Съгласно сключените договори с Управляващото дружество и Банката депозитар таксите, които събират се начисляват ежедневно;
- Управлението на дейността на Фонда се извършва от Управляващото дружество. Също така дейността на Фонда е нормативно ограничена. Това са причините Фонда да не притежава материални и нематериални активи, инвестиционни имоти, както и да няма право да сключва лизингови договори, поради което не е приета счетоводна политика относно отчитането на този тип активи.
- Фондът няма собствен персонал, поради което не е приета счетоводна политика относно отчитането на пенсионни и други задължения към персонала, както и възнаграждение на персонала на базата на акции.

4.14. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.14.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Фондът използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви.

При прилагане на техники за оценяване Фондът използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, Фондът използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.14.2. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Фонда и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Фонда.

Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

5. Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата		
Инвестиции в акции	29 856	30 359
Инвестиции в облигации	18 632	12 438
Инвестиции в дялове на КИС и НИФ	8 111	7 203
	56 599	50 000

През отчетните периоди няма блокирани инвестиции.

Според използвания модел за оценка съгласно Правилата за оценка на Фонда, финансовите активи по справедлива стойност през печалбата и загубата се категоризират по следния начин:

В хиляди лева, към 31.12.2022 г.	Справедлива стойност определена чрез котировки от активни пазари	Справедлива стойност – определена чрез други наблюдаеми пазарни данни	Справедлива стойност - метод на дисконтираните парични потоци	Нетна стойност на активите като приближение на справедливата стойност	Общо
Български акции	20 620	2 359	-	1 215	24 194
Чуждестранни акции	5 662	-	-	-	5 662
Дялове в КИС и НИФ	-	8 111	-	-	8 111
Български корпоративни облигации	114	3 543	6 186	-	9 843

Чуждестранни корпоративни облигации	-	-	8 789	-	8 789
Общо	26 396	14 013	14 975	1 215	56 599
Дял	46.63%	24.76%	26.46%	2.15%	100%

За определянето на справедливата стойност към 31.12.2022 г. на акции от емисии “Общинска Здравноосигурителна каса” АД, Биовет АД, Енемона АД и Спарки АД е използвана техника за оценка Нетна балансова стойност на активите.

Справедливата стойност на български акции и права, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия в Република България, се определя:

- по среднопретеглена цена на сключените сделки за последния работен ден, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0.02 на сто от обема на съответната емисия;
- по средноаритметично от най-високата цена “купува” от поръчките валидни към момента на затваряне на регулирания пазар в последния работен ден и среднопретеглената цена на сключените със съответната ценна книга сделки за същия ден;
- по среднопретеглена цена на сключените сделки за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки;

При невъзможност да се приложат начините за оценка на акции по предходната т. 4, както и за акциите, които не се търгуват на активни регулирани пазари, последващата оценка се извършва чрез метод на нетната балансова стойност на активите.

Справедливата стойност на чуждестранните ценни книжа в чужбина, търгувани на места за търговия при активен пазар, се определя по цена „купува” при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация.

Справедливата стойност на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, включително в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, се определя по последната цена на обратно изкупуване, обявена до края на деня, предхождащ деня на оценката.

Справедливата стойност на български облигации и други дългови ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия в Република България се определя:

- по среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за последния работен ден, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0.01 на сто от обема на съответната емисия;
- по среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки.

При невъзможност да бъдат приложени описаните методи, за определяне на справедливата цена на облигации и други дългови ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, както и при определяне на справедлива оценка на облигации и други дългови ценни книжа, които не се търгуват и не са допуснати за търговия на регулирани пазари или други места за търговия на ценни книжа се прилага методът на дисконтираните нетни парични потоци.

6. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Фондът, държи в портфейла си финансови активи, отчетани по справедлива стойност през печалбата или загубата, съгласно възприетата счетоводна политика. За оценяването на същите се прилагат специфични методи, съгласно Правилата за оценка на активите и приложимата нормативна уредба.

Към 31 декември 2022 г. балансовата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (детайлно представени в пояснение 5 от финансовия отчет) в размер на 56 599 хил. лв. (2021 г.: 50 000 хил. лв.) е тяхната справедлива стойност.

Следната таблица представя финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, в съответствие с йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Следната таблица анализира в йерархията на справедливата стойност активите и пасивите на Фонда, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2022г.

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата				
Български акции	20 620	2 359	1 215	24 194
Чуждестранни акции	5 662	-	-	5 622
Дялове в КИС и АИФ	-	8 111	-	8 111
Български корпоративни облигации	114	3 543	6 186	9 843
Чуждестранни корпоративни облигации	-	-	8 789	8 789
Общо	26 396	14 013	16 190	56 599

Следната таблица анализира в йерархията на справедливата стойност активите и пасивите на Фонда, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2021 г.

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата				
Български акции	24 328	607	900	25 835
Чуждестранни акции	4 524	-	-	4 524
Дялове в КИС и АИФ	-	7 203	-	7 203
Български корпоративни облигации	1 568	-	6 165	7 733
Чуждестранни корпоративни облигации	-	-	4 705	4 705
Общо	30 420	7 810	11 770	50 000

Определяне на справедливата стойност

Справедливата стойност на финансовите активи търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Определяне на справедливата стойност на ниво 3

За финансовите активи и пасиви на Фонда, класифицирани на ниво 3, справедливата стойност на финансовите активи се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината (вж пояснение 4.4)

Определяне на справедливата стойност

Следната таблица представя техниките, използвани при оценяването на справедливите стойности на ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност към 31.12.2022г. ('000 лв.)	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключовите ненаблюдаеми данни и справедливата стойност
Български корпоративни облигации	6 186	Дисконтира ни парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковата премия	Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност
Чуждестранни корпоративни облигации	8 789	Дисконтира ни парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковата премия	Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност
Български и чуждестранни акции	1 215	Нетна стойност на активите	-	-

7. Вземания по репо сделки

Емитент	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Стойност хил.лв. 2022
Синтетика АД-София	3.967391	23.02.2023	BGN	211
Синтетика АД-София	4.319527	21.04.2023	BGN	503
Синтетика АД-София	4.343391	04.05.2023	BGN	129
ВФ Алтърнатив АД-София	4.404518	30.06.2023	BGN	725
Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт АДСИЦ	4.391594	30.06.2023	BGN	154
ЕВРОХОЛД БЪЛГАРИЯ АД	4.400115	30.06.2023	BGN	821
				2 543

Емитент	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Стойност хил.лв.
				2021
Синтетика АД-София	4.021005	23.02.2022	BGN	203
Синтетика АД-София	4.123347	21.04.2022	BGN	483
Синтетика АД-София	4.123347	05.05.2022	BGN	124
Синтетика АД-София	4.008586	16.05.2022	BGN	271
				1 081

8. Други вземания

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Вземания по начислени лихви, дивиденди и падежирани емисии, брутна сума преди обезценка	164	132
Вземания по сделки с финансови инструменти	118	-
Очаквани загуби от обезценка на търговски вземания	(125)	(119)
Общо	157	13

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички други вземания на Фонда са прегледани относно индикации за обезценка. Някои вземания са били обезценени на индивидуална база и съответната обезценка в размер на 6 хил.лв. (2021 г.: 12 хил.лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са свързани с падежирани лихвени и главнични вземания по облигации.

Изменението в обезценката на другите вземания може да бъде представено по следния начин:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари, преизчислено	119	107
Загуба от обезценка	6	12
Салдо към 31 декември	125	119

9. Пари и парични еквиваленти

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Разплащателна сметка в банка депозитар:		
- в лева	211	629
- в долари	-	1
- в евро	125	321

Срочни банкови депозити	1 654	1 203
Общо	1 990	2 154

Фондът е извършил оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.2% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Фонда.

Фондът няма блокирани пари и парични еквиваленти.

10. Нетни активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове

10.1. Брой дялове в обращение и номинална стойност на дяловете

През годината броят дялове в обръщение е както следва:

	2022 г.		2021 г.	
	Брой дялове	Номинал на 1 дял	Брой дялове	Номинал на 1 дял
Към 1 януари	47 356 743.74	1 лева	24 513 688.29	1 лева
Емитирани дялове	4 697 709.26	1 лева	24 058 955.45	1 лева
Към 31 декември	52 054 453.00	1 лева	47 356 743.74	1 лева

Към 31.12.2022 г. ЕФ Принсипал ETF има 52 054 453 дяла в обръщение. Тяхната обща стойност е 52 054 453 лв. (тъй като всеки дял е с номинал от 1 лев) представлява размера на дяловете в обръщение по баланса на Фонда.

10.2. Емитирани дялове по нетна стойност на активите на един дял

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Емитиран капитал	52 055	47 357
Премии свързани с емитиране на капитал	3 592	3 239
Отбиви свързани с обратно изкупуване на капитал	-	(210)
	55 647	50 386

10.3. Нетна стойност на активите на един дял

Нетната стойност на активите на един дял към 31 декември 2022 г. е 1.1433 лв. и е изчислена за целите на настоящия финансов отчет и спазване на принципите на МСФО, като стойността на нетните активи на Фонда към 31 декември 2022 г. е 59 512 806 лв.

Нетната стойност на активите на фонда е основа за определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете. Тя се изчислява ежедневно. Нетната стойност на активите на Фонда е равна на сумата от балансовата стойност на ценните книжа в портфейла на Фонда, вземанията за лихви и дивиденди от тези ценни книжа, паричните средства по банкови сметки и други активи, намалена с балансовата стойност на задълженията за управление, депозитарни услуги, по получени заеми и други. Нетната стойност за един дял се изчислява като нетната стойност на активите се раздели на броя на дяловете.

11. Други задължения

2022

2021

	‘000 лв.	‘000 лв.
Задължение към Банка Депозитар	2	2
Задължение за емитиране на дялове	1 700	-
	1 702	2

12. Нетна печалба/(загуба) от финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Печалби от валутни преоценки на финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	6	5
Загуби от валутни преоценки на финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	(6)	(10)
Печалба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	31 746	26 196
Загуба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	(30 412)	(22 543)
	1 334	3 648

13. Разходи за възнаграждение на Банката депозитар

Всички разходи за банката депозитар Уникредит Булбанк АД, където се съхраняват активите на фонда са 28 хил. лв., а за 2021 г. са 24 хил. лв. Разходите свързани с банка депозитар се изчисляват на база средната стойност на активите на фонда и допълнителни такси свързани със съхранение на ценните книжа, такси за събиране на доходи и корпоративни събития.

14. Други разходи

Другите разходи извършвани от Фонда, в размер на 49 хил.лв. (2021 г.: 53 хил.лв.) са основно свързани с обезценка на вземания по падежирани лихви и главници по облигации, такси към Комисията за финансов надзор, Централен депозитар АД, одиторско възнаграждение и др.

15. Свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват Управляващото дружество, собствениците на Управляващото дружество и друг ключов управленски персонал.

15.1. Сделки през годината

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия.

15.1.1. Сделки със собствениците на Управляващото дружество.

Собствениците на Управляващото дружество не са извършвали сделки с дялове на Фонда.

15.1.2. Сделки с ключов управленски персонал на Управляващото дружество

Ключовият управленски персонал на Управляващото дружество включва членовете на Съвета на директорите. Посочените лица не са извършвали сделки с дялове на Фонда.

15.1.3. Сделки с Управляващото дружество

2022

2021

	'000 лв.	'000 лв.
Такса Управление	(873)	(851)
	(873)	(851)

Комисионната на Управляващото дружество за управление на фонда се изчислява ежедневно и е в размер на 1.95%, а считано от 16.02.2022г. е намалена на 1.50% от средногодишната нетна стойност на активите. За 2022 г. сумата на тези комисионни е в размер на 873 239 лв.

Структурата на годишното възнаграждение за Управляващото дружество може да бъде представена както следва:

- годишна такса за управление:
 - 1.56 % - възнаграждение на УД
 - 0.12 % – други оперативни разходи

15.2. Разчети със свързани лица в края на годината

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Задължение към управляващото дружество	74	84
	74	84

Към 31.12.2022 г. БТФ ЕФ Принципал ETF има задължения към Управляващото дружество ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД в размер на 73 452 лв.

16. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

17. Условни активи и условни пасиви

През периода Фондът няма условни активи.

През годината няма предявени правни искиове.

Фондът няма други поети задължения.

18. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2022	2021
		хил. лв.	хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Вземания по репо сделки	7	2 543	1 081
Други вземания	8	157	13
Пари и парични еквиваленти	9	1 990	2 154
		4 690	3 248

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата:

5

Облигации	18 632	12 438
Капиталови инструменти	29 856	30 359
Дялове в КИС и НИФ	8 111	7 203
	56 599	50 000

Финансови пасиви	Пояснение	2022	2021
		хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Задължения към свързани лица	15.2	74	84
Задължения към банката депозитар	11	2	2
Задължения по емитиране на дялове	11	1 700	-
		1 776	86

Вижте пояснение 4.4 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности, са описани в пояснение 4.4. Описание на политиката и целите за управление на риска на Фонда относно финансовите инструменти е представено в пояснение 19.

19. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните, както и задължението, което Фондът има към държателите на дялове да изкупи обратно финансовите инструменти, когато те изискат това.

Спецификата при управлението на портфейли на договорни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

19.1. Анализ на пазарния риск

Пазарният риск е рискът от загуби на стойността на балансови и задбалансови позиции, възникнали от промени в пазарните цени на инвестиционните инструменти. Основните компоненти на пазарния риск, които Управляващото Дружество следи, са: фондов риск; лихвен риск; валутен риск.

Фондовият риск е риска от загуби от промяна в цените на акциите, които се търгуват на регулиран пазар. Съгласно Модерната портфейлна теория и по-специално Модела за оценка на капиталовите активи (CAPM), този риск се разделя на два компонента систематичен и специфичен.

Систематичен риск, който се отнася до чувствителността на даден инвестиционен инструмент или стойността на портфейла към промените в нивата на основния пазарен индекс.

Несистематичният (специфичен) риск се отнася до дела на променливостта на даден инструмент, който се определя от специфичните характеристики на фирмата. Единствено несистематичният риск може да се елиминира чрез диверсификация.

Поради спецификите на българския пазар обаче, следенето на тези два типа фондов риск не е достатъчно ефективно. Това е обусловено от характера на пазара като нововъзникващ. При нововъзникващите пазари е установено, че чувствителността на активите спрямо пазарните нива не е ясно изразена; тя е силно променлива и несигурна като величина. Това обстоятелство обуславя необходимостта от прилагане на други модели за оценяване на фондовия риск, които надхвърлят възможностите на CAPM.

Поради това, Управляващото Дружество наблюдава освен систематичния и несистематичния риск, и общия риск и изменението на риска на всеки един актив, включен в портфейла на Фонда. От особена важност е следенето изменчивостта на общия риск (т.е. риска на риска).

19.1.1. Валутен риск

Валутният риск, който носят дяловете на фонда, е свързан най-вече с валутния риск, който носят инвестиционните инструменти в портфейла му. Инвестиционната политика и стратегия на фондасе основава на това, че факта, че в страната съществува т.н. система на паричен съвет (валутен) и курсът на лева към еврото е фиксиран - практически елиминира риска от промяна на съотношението между двете валути. При инвестиране в ценни книжа, акции и дългови ценни книжа, деноминирани в различни от лева и евро валути, ще се прилагат стандартни техники за застраховане (хеджиране) от валутен риск: покупка на валутни опции, форуърдни сделки, покупка или продажба на валута чрез спот сделки, покупка или продажба на фючърсни контракти.

Структурата по валути на активите към 31 декември е, както следва:

31 декември 2022 г.	Излагане на краткосрочен риск				
	Полска злота '000 лв	Долари '000 лв	Евро '000 лв	Лева '000 лв	Общо '000 лв
Акции	15	-	5 647	24 194	29 856
Корпоративни облигации	-	-	14 763	3 869	18 632
Дялове	-	-	-	8 111	8 111
Вземания	-	-	153	2 547	2 700
Пари и парични еквиваленти	-	-	125	1 865	1 990
Общо излагане на краткосрочен риск	15	-	20 688	40 586	61 289

31 декември 2021 г.	Излагане на краткосрочен риск				
	Полска злота '000 лв	Долари '000 лв	Евро '000 лв	Лева '000 лв	Общо '000 лв
Акции	15	-	4 509	25 835	30 359
Корпоративни облигации	-	-	7 382	5 056	12 438
Дялове	-	-	-	7 203	7 203
Вземания	-	-	11	1 083	1 094
Пари и парични еквиваленти	-	1	321	1 832	2 154
Общо излагане на краткосрочен риск	15	1	12 223	41 009	53 248

Стойността на активите в полска злота и долари на Фонда отнесени към общите активи е минимална, а и ограниченото движение на курса на полската злота към българския лев не изискват изчисляване на валутен риск поради несъщественост.

19.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск произтича от промяната на стойността на ценни книжа в следствие на промяна в лихвените равнища. Влиянието на лихвения риск се отнася основно за дълговите ценни книжа. Най-общо когато лихвените проценти се покачват, цената на тези инструменти спада и обратно. Облигациите с по-дълъг падеж, както и тези с по-нисък процент на купонно плащане са по-чувствителни към измененията на лихвените равнища.

Повишаването на средните лихвени проценти може да окаже влияние и върху повишаване на лихвените разходи за компании, в които фондът е инвестирал. Нарастването на лихвените разходи може да намали нормата им на възвращаемост, което да окаже влияние върху борсовите котировки на акциите им. За

намаляването на този риск се предвижда непрекъснато анализиране на пазарните условия с цел предпазване от неблагоприятни движения на цените на ценните книжа, в които фондът е инвестирал.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

31 декември 2022 г.	Лихвен %	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Акции	-	-	29 856	29 856
Корпоративни облигации	от 3.25 % до 6.5 %	18 632	-	18 632
Дялове	-	-	8 111	8 111
Вземания по Репо сделки и други вземания	От 4 % до 4.5 %	2 543	157	2 700
Пари и парични еквиваленти	от 0% до 1%	1 990	-	1 990
Общо активи		23 165	38 124	61 289

31 декември 2021 г.	Лихвен %	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Акции	-	-	30 359	30 359
Корпоративни облигации	от 2.5 % до 5.5 %	12 438	-	12 438
Дялове	-	-	7 203	7 203
Вземания по Репо сделки и други вземания	От 4 % до 4.5 %	1 081	13	1 094
Пари и парични еквиваленти	от 0% до 1%	2 154	-	2 154
Общо активи		15 673	37 575	53 248

19.1.3. Ценови риск

Ценовият риск представлява рискът от неблагоприятна промяна в цените на дяловете на договорния фонд в резултат на промяна в оценката на нетните активи. Управляващото дружество ще преизчислява стойността на активите ежедневно под контрола на банката депозитор. Промяната в цената може да бъде както в посока на покачване, така и на понижаване. Не съществуват гаранции, че инвеститорите ще реализират положителен доход от притежаваните дялове във фонда, както и че ще запазят стойността на първоначално направената инвестиция. Стойността на активите на фонда е зависима от решенията на портфолио мениджърите на управляващото дружество, които ще се вземат след предварително анализиране и проучване на факторите, влияещи върху стойността на направените инвестиции. Това е рискът от промяна на цената на дяловете в резултат на промени в цените на активите в инвестиционния портфейл на Фонда. Този вид риск се свързва и с неблагоприятна промяна на финансовото състояние на фонда. Промяната на цената може да е както в посока на понижаване, така и в посока на покачване.

Ценовият риск на дяловете на Фонда, предизвикан от промяна във финансовото състояние на фонда, е значително ограничен заради законовите изисквания при структуриране на инвестиционния му портфейл, допълнителните ограничения, предвидени с неговите правила и законово ограничените разходи. В допълнение към контрола от управляващото дружество, Комисията за Финансов Надзор и Банката Депозитар осъществяват постоянен контрол върху дейността на Фонда, както и върху дейността на управляващото го дружество.

За изчисляване на общата рискова експозиция Фондът използва метода на поетите задължения, препоръчан в Насоките на CESR за измерване на риска и изчисляване на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна при колективните инвестиционни схеми (CESR/10-788.).

19.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск е риска емитентът на дългови ценни книжа, съответно лицето предоставило обезпечение, да бъде в невъзможност да изпълни своите задължения, в частност да изплати навреме главницата и/или дължимите лихви. При договори за обратно изкупуване, ако контрагентът на Фонда не може да изпълни задължението си да изкупи обратно ценните книжа, Фондът може да понесе загуба, доколкото приходите от продажбата на обезпечението са по-малки от цената на обратното изкупуване, когато тя е фиксирана. Когато конкретните ценни книжа имат кредитен рейтинг, кредитният риск включва възможността за понижение на кредитния рейтинг на ценните книжа, в които е инвестирал Фонда.

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Други вземания	157	13
Вземания по репо сделки	2 543	1 081
Пари и парични еквиваленти	1 990	2 154
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата	56 599	50 000
Балансова стойност	61 289	53 248

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Ръководството на Управляващото дружество счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Фондът редовно следи за навременното получаване на дължимите парични суми, като информацията се използва за анализ на кредитния риск на контрагентите.

Фондът няма обезпечения, държани като гаранция за финансовите си активи, освен активите, които са залог по вземанията по репо сделки.

19.3. Анализ на ликвиден риск

Ликвиден риск е реализиране на възможни загуби от продажба на активи при неблагоприятни условия във връзка с възникнали краткосрочни задължения. За Фонда, този риск би възникнал при подаване на поръчки за обратно изкупуване на дялове от инвеститори с голямо участие в дяловете на Фонда, което би довело до намаляване на свободните парични средства. Защитата от този риск се реализира с поддържане на определена наличност по разплащателна сметка и инвестиции в ценни книжа със сравнително добра норма на ликвидност.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. Управляващото дружество счита използването на друга база – седмична, месечна или друга – за нефункционално предвид възможността за предявяване на дялове за обратно изкупуване всеки работен ден, в който офисите на Управляващото дружество работят.

Управляващото дружество и Фонда следват задълженията за ликвидност, произтичащи от Наредба 44/20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове за минималните ликвидни средства, с които Фондът трябва постоянно да разполага.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. Предвид задължението за предявяване на дялове за обратно изкупуване всеки работен ден Управляващото дружество следи изходящите и входящи парични потоци на дневна база.

През отчетния период ликвидните средства са били над 2.5 % от нетната стойност на активите, което е показателно, че през периода Фондът не е бил изложен на съществено намаляване на ликвидните му средства.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Всички текущи задължения на Фонда са нелихвоносни и са с остатъчен матуритет до 3 месеца.

Матуритетната структура по остатъчен срок по балансова стойност на активите и пасивите е изготвен според договорните падежи за депозити и ценни книжа:

към 31.12.2022 г.	до 3 месеца	до 1 година	от 1 до 5 години	над 5 години	Без матуритет	Обща сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Пари и парични еквиваленти	-	1 654	-	-	336	1 990
Вземания	338	2 362	-	-	-	2 700
Акции	-	-	-	-	29 856	29 856
Дялове в КИС и НИФ	-	-	-	-	8 111	8 111
Облигации	-	14	9 300	9 318	-	18 632
Общо активи	338	4 030	9 300	9 318	38 303	61 289
Текущи задължения	1 776	-	-	-	-	1 776
Общо пасиви	1 776	-	-	-	-	1 776

УД и Фондът следват задълженията за ликвидност съгласно нормативна уредба за ликвидни средства, с които Фондът трябва постоянно да разполага. През 2022 г. ликвидните средства са били винаги над нормативно определения минимум и не са ползвани външни източници на ликвидни средства.

Към 31 декември 2022г. задълженията на Фонда са текущи и възлизат на 2 хил. лв., дължими към банката депозитар, 74 хил. лв., дължими към управляващото дружество и 1 700 хил. лв. задължения свързани с емитиране.

към 31.12.2021 г.	до 3 месеца	до 1 година	от 1 до 5 години	над 5 години	Без матуритет	Обща сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Пари и парични еквиваленти	-	1 203	-	-	951	2 154
Вземания	216	878	-	-	-	1 094
Акции	-	-	-	-	30 359	30 359
Дялове в КИС и НИФ	-	-	-	-	7 203	7 203
Облигации	-	223	7 585	4 630	-	12 438
Общо активи	216	2 304	7 585	4 630	38 513	53 248
Текущи задължения	86	-	-	-	-	86
Общо пасиви	86	-	-	-	-	86

УД и Фондът следват задълженията за ликвидност съгласно нормативна уредба за ликвидни средства, с които Фондът трябва постоянно да разполага. През 2021 г. ликвидните средства са били винаги над нормативно определения минимум и не са ползвани външни източници на ликвидни средства.

Към 31 декември 2021г. задълженията на Фонда са текущи и възлизат на 2 хил. лв., дължими към банката депозитар и 84 хил. лв., дължими към управляващото дружество.

20. Политика и процедури за управление на капитала

Съгласно Правилата на Фонда, Управляващото Дружество управлява Фонда, като взема необходимите решения, свързани с неговата организация, функциониране и прекратяване. Тези решения се вземат от Съвета на директорите на Управляващото Дружество. Решенията относно инвестиране на активите на Фонда се вземат от инвестиционния консултант – служител на Управляващото Дружество в съответствие с инвестиционните цели, стратегията и ограниченията на Фонда. Решенията, свързани с текущото оперативно управление на Фонда се вземат от Изпълнителния член на Съвета на директорите (Изпълнителния Директор) и Прокуриста на Управляващото Дружество.

Целите на Управляващото дружество по отношение на управлението на нетната стойност на активите, принадлежащи на инвеститорите са:

- постигане на доходност, съразмерна с поемането на минимален риск за инвеститорите;
- поддържане на висока ликвидност с цел навременното погасяване на задължения към инвеститори, които биха възникнали при предявяване на дялове за обратно изкупуване;
- адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти.

Управлението на нетната стойност на активите принадлежащи на инвеститорите – използването и за генериране на доход се извършва от инвестиционния консултант на Управляващото дружество в съответствие с нормативната уредба, Проспекта и Правилата на Фонда.

21. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на на Отчета за финансовото състояние и датата на одобрението на отчета от Съвета на директорите.

22. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от съвета на директорите на 28.03.2023 г.